

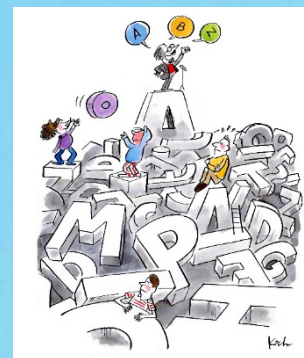
Bij deze wil ik alle docenten hartelijk bedanken die hebben meegewerkt aan het onderzoek. Nieuwsgierig naar praktische lesideeën of relevante literatuur? Nodig me uit of stuur me een mail: L.KIEWIT@SUPREMECOLLEGE.NL

Samenvatting – Meertaligheid en kansrijk onderwijs binnen SVOK

De ongelijkheid in het Nederlandse onderwijs blijft een structureel probleem. In haar rede *Leerkans gemist! Hoe dan!?* (2024) beschrijft Mieke van Diepen onder andere de onderzoekslijn: taal als (on)gelijkmaker. De definitie van meertaligheid die dit onderzoek hanteert luidt: Meertaligheid is het vermogen om meerdere talen of taalvariëteiten te begrijpen, te gebruiken en/of zich ermee te identificeren, afhankelijk van de context.

Taal als bron van ongelijkheid

Binnen SVOK blijkt taalvaardigheid een bepalende factor voor studiesucces. Door het grote aandeel internationale leerlingen, bijvoorbeeld op het Supreme College is er sprake van meertaligheid, maar tegelijk ook kansenongelijkheid vanwege de taalbeheersing van de NT2-leerlingen. Van Beuningen en Polišenská (2019) tonen aan dat in Nederland vooral het **eentalige onderwijsmodel** overheerst waarbij uitsluitend Nederlands wordt gebruikt. Dit beperkt de onderwijskansen van meertalige leerlingen. Meerdere onderzoeken bewijzen dat meertaligheid juist kansen biedt: talen kunnen elkaar ondersteunen, taalbewustzijn vergroten, sociale cohesie bevorderen en de motivatie versterken. Veel docenten geven aan behoefte te hebben aan meer kennis en praktische handvatten om dit potentieel te benutten.

Misverstanden over meertaligheid

Verskillende onderzoeken noemen dat hardnekkige misverstanden het gebruik van meertaligheid in de weg staan. Veel docenten denken dat thuistaalgebruik het leren van Nederlands belemmert of dat alleen Europese talen waardevol zijn. Onterecht wordt de meertaligheid als bron voor een taalachterstand aangewezen, de oorzaak is een taalarme leefomgeving. Ook leeft het idee dat scholen formeel verplicht zijn eentalig onderwijs te bieden, terwijl dat niet het geval is. Deze overtuigingen kunnen leiden tot lage verwachtingen en het negeren van de identiteit en achtergrond van meertalige leerlingen, wat hun onderwijskansen beperkt (Rosenthal & Jacobson 1968).

Potentie van meertalig onderwijs

Internationaal onderzoek beschrijft dat erkenning en benutting van moedertalen zowel meertalige als eentalige leerlingen ten goede komt (Sierens & Van Avermaet 2014; Duarte & Van der Meij 2019). Concepten als **translanguaging** (flexibel gebruik van meerdere talen), **talensensibilisering** (bewustwording en waardering van taaldiversiteit) en **functioneel meertalig onderwijs** (actief inzetten van talenkennis bij het leren) bieden concrete mogelijkheden voor de klaspraktijk. Deze aanpakken bevorderen inclusie, taalvaardigheid en leerplezier.

Resultaten SVOK-onderzoek

De enquête onder SVOK-docenten bevestigt een spanningsveld tussen waardering en toepassing van meertaligheid. Vrijwel alle docenten erkennen het belang van taaldiversiteit, maar een kleinere groep lukt het om thuistalen functioneel in te zetten in de klas. De meeste docenten vinden dat in de lessen Nederlands gesproken moet worden, terwijl men buiten de klas positiever is over meertaligheid. Talendocenten zijn doorgaans positiever en actiever dan zaakvakdocenten, wat mogelijk samenhangt met hun opleiding en didactische achtergrond. Supreme-docenten blijken meer gebruik te maken van meertalige strategieën dan collega's op andere scholen, vermoedelijk door het internationale karakter van hun school.

Daarnaast is samenwerking tussen vaksecties op het gebied van meertaligheid nog beperkt. Voor leesvaardigheid is die samenwerking sterker ontwikkeld, mede door de directe invloed op examencijfers. **Hier ligt een kans:** meertaligheid kan juist bijdragen aan een betere leesvaardigheid en daarmee aan kansrijk onderwijs.

Binnen SVOK zijn vormen van talensensibilisering aanwezig, bijvoorbeeld door taalvergelijking of aandacht voor culturele diversiteit. Functioneel meertalig onderwijs blijft echter beperkt en incidenteel. Docenten geven aan niet te weten hoe zij dit praktisch kunnen toepassen of welke talen hun leerlingen spreken. Daarom ervaren de docenten binnen SVOK de behoefte aan kennis, praktische voorbeelden en tijd om met meertaligheid aan de slag te gaan. De literatuur bevestigt dat professionalisering noodzakelijk is om van intentie naar uitvoering te komen.

Conclusie

Binnen SVOK groeit het besef dat meertaligheid niet alleen buiten de klas, maar ook in de klas een waardevolle plaats verdient. Door misverstanden weg te nemen, docenten te ondersteunen en ruimte te bieden voor samenwerking kan meertaligheid bijdragen aan kansrijker onderwijs en gelijke ontwikkelkansen voor alle leerlingen.

Wat kun jij als docent hier nu mee?

Als docent speel je een belangrijke rol in het benutten van de talen die leerlingen meebrengen. **Ontdek de kracht van meertaligheid:** thuistalen kunnen leerlingen helpen bij het (taal)leren en laat je inspireren door voorbeelden van succesvolle meertalige aanpakken. Ga tijdens sectievergadering het gesprek met elkaar aan over het talenbeleid of een meertalige aanpak (translanguaging, talensensibilisering en functioneel meertalig onderwijs). Vraag om tijd en scholing bij teamleiders en/of nodig de onderzoeker (Lisa Kiewit) uit voor overleg/scholing/hulp.

Benieuwd naar de hele rapportage met een theoretisch kader, resultaten per vraag en uitgebreide conclusies? Klik dan [hier](#).